

DÜNYADAN HABERLER

Üyelerimizden DPT Koordinasyon Dairesi eski Başkanı Ayhan Çilingiroğlu'nun Dünya Bankası Teşkilâtı'nda görev aldığı daha önceki sayılarımızda bildirmiştik. Çilingiroğlu, Dünya Bankası'ndan bir heyetle birlikte Brezilya'ya yaptığı bir seyahatten Washington D.C. U.S.A. ya dönmüş bulunuyor.

Çilingiroğlu'nun yazdığına nazaran Brezilya'da geniş bir Elektrik Makinaları İmalât Sanayii bulunmakta, 380 kV'a kadar Hydrogeneratör ve Transformatör İmal edilmektedir.

LONDRA — İngiltere Enerji Bakanlığı halen dünya, kömür ve petrol üretiminde tüketime nazaran bir fazlalık olduğunu kabul etmiş ve nükleer yoldan üretilen elektrik enerjisi, gerek kömür gerekse petrolden üretilen enerjiye nazaran daha ucuza dahi maledilse endüstrileri bu mevzu da kendi plânlarını tatbikte serbest bırakmıştır.

Bakanlığın neşrettiği raporda 1970 yılında kömür ihtiyacının 175 milyon tona düşeceği, buna karşılık petrol ihtiyacının 144 milyon ton kömüre tekabül eden bir seviyeye çıkacağı belirtilmektedir. Üretim maliyeti kömürle işliyen santrallerde 5,46 - 5,67 kuruş/kWh olmasına karşılık atom santrallerinde 4,83 - 3,46 kuruş kWh olarak gösterilmiştir. (1 İngiliz Lirası 25,2 TL olarak hesaplanmıştır.).

İkinci nükleer programın tatbikiyle 1975 yılında nükleer güç, 8000 MW verecek seviyeye yükselecektir. 1970 yılında İngiltere'de enerji üretimi 241.000 GWh'a çıkacak, aynı devrede gaz üretimi de 4,635 milyon termik birim olacaktır.

ST. LOUIS — 1964 yılı, Amerika'da, elektrik enerjisi üretimi için kullanılan kömürün fiyatının son üç seneye nazaran, en ucuz seviyeye indiği yıl olmuştur. Buhar santrallerinde kullanılan kömürün ortalama fiyatı, 1964 yılında beher milyon B.t.u. başına 24.6 cent'tir. (1963 yılındaki fiyata nazaran % 1,6 daha düşük). Fiyat bakımından ikinci sırayı «tabii gaz» almıştır. Onun fiyatı ise, beher milyon B.t.u. için 25.3 cent olmuştur. (1963 yılına nazaran % 2,7 daha düşük). Akaryakıt fiyatı ise % 0,8 lik bir düşmeyle 32,6 cent olmuştur.

Bu rakamlar, Millî Kömür Birliğinin (National Coal Assosiation) yakında yayınlayacağı «Steam-Electric Plant Factors» çalışmasında vardır. Bu etütte Birlik, bütün Amerikan Santrallerinden topladığı bilgileri aksettirmektedir.

Kömür üretimi 1956 dan beri ilk defa bu yıl 500 milyon ton'a erişecektir. Ve 1980 yılında sadece elektrik üreten tesisler her yıl bu kadar kömür tüketecektir.

LOZAN — 9'uncu Beynelmül Büyük Barajlar Kongresi, Eylül 1967 de İstanbul'da yapılacaktır. Kongre, barajların emniyeti, akış kontrolü, deprem bölgelerindeki barajlar gibi mevzuları ele alacaktır. Kongreye sunulacak tebliğlerin Kasım 1966 dan önce gelmiş olması gerekmektedir.

Lozan'da aktedilen 33'üncü toplantıya 33 memlekettten 150 üye iştirak etmiştir. Bu toplantıda, Türkiye'den Kemal Noyan'la İspanya'dan Jose Toran Pelaez yeni başkan yardımcılıklarına seçilmişlerdir. Çalışmalardan sonra kötü hava şartlarına rağmen İsviçre ve Avusturya'daki barajlara bir inceleme gezisi yapılmıştır. Mauvoisin, Grande Dixence, Les Toules, Gebdem, Gepatsch, Durchlassboden, Limberg, Mooser, Drossen, ve diğer bazı barajlar gezilmiştir.

34'üncü Kongre Haziran 1966 da Rio de Janeiro'da toplanacaktır.

BRÜKSEL — Dünya ham petrol üretimi 1964 de 1.400 milyon metrik ton ile rekor seviyeye ulaşmıştır. 1963'e nazaran % 8 lik bir artış mevcuttur. Üretimin 1965 yılında 1.500 milyon ton ve 1970 yılında ise 2.000 milyon ton olacağı ümid edilmektedir.

Antikomünist memleketlerde 1964 yılında petrol üretimi 1.159 milyon ton olup bir evvelki seneye nazaran 87 milyon tonluk bir artış kaydedilmiştir. Komünist memleketlerde ise bu değer, 247 milyon ton olup artış 13 milyon tondur.

1964 yılı Ham Petrol Üretimi (Memleketlere göre)

USA	379	milyon ton
Rusya	223	» »
Venezüella	177	» >
Kuveyt	106	» »
Sudî Arabistan	86	» »
İran	83	» »
Irak	60	» »
Libya	41	» »
Cezayir	26	» »
Endonezya	22	» »
Romanya	12.4	» »
Çin	8	» »

RUGBY — İlk defa 1000 MW İlk bir fazlı bir ünite yapılması hususunda teşebbüse geçilmiş ve English Electric Co tarafından, bu mevzu da bir sempozyum düzenlenmiştir. Sempozyumda, bu büyüklükteki turbo-alternatörün imalât ve dizayn şartları görüşülmüştür.

İlerde atılacak mühim adımlardan birisi, türbin rotor kanatları uzunluğunun 45 inç arttırılması meselesini halletmek olacaktır. Bu mesele kısa zamanda halledilecek ve o zaman bir fazlı

1200 MW'lık alternatör imali gerçekleştirilecektir.

SOUTHAMPTON — Central Electricity Generating Board'a ait 400 kV'luk enerji nakil hattı projesi için Southampton'da, hattın su altından kablolar ile geçirilebilmesi amacıyla 2 mil uzunluğunda 10 ft çaplı dökme demirden bir tünel inşa edilmektedir.

Gelecek yıl döşenecek olan bu kabloların söğümü deniz suyuyla olacaktır. Bu kablolar, 2000 MW'lık Fawley santralini, East Kent'ten Cornwall'e giden 400 kV'luk hattın kısmına bağlayacaktır. Kabloların taşıma kapasitesi 2000 MW olacaktır. Her ne kadar bu, 400 kV'luk hattın taşıma kapasitesinin yarısına tekabül etmekteyse de bu kablolar, bu taşıma kapasitesinde dünyada yapılabilen ilk 400 kV'luk kablolar olacaktır.

Generating Board'un kablo tünelinin inşasına karar vermesinde muhakkak ki projenin cazip taraflarının rolü büyük olmuştur. Bu projeye karşı düşünülen alternatifler; (1) Southampton sahili etrafından dolaşan uzun bir hava hattı inşa etmek, (2) Deniz üzerinden hattın geçmesine kâfi yükseklikte direkler kullanarak hattı deniz üzerinden geçirmek. (Son halde, kullanılacak direkler bugüne kadar İngiltere'de inşa edilmiş en yüksek hava hattı direklerinden daha yüksek olacaktır.)

Bu hava hattı alternatifleri daha ucuza mal olmasına rağmen, bir milinin maliyeti 1 milyon İngiliz Lirasını geçen kablo inşası tercih edilmiştir.

BELGRAD — Danube nehri üzerinde 11 santral halinde, toplam kapasiteli 5000 MW olacak bir seri tesisin inşası planlanmıştır. Çekoslovakya ve Macaristan, 700 MW'lık Grabchikova santralının müştereken inşasına başlamışlardır. Sovyet Rusya - Romanya sınırında 305 MW'lık Izmail - Tulcha santralının inşası planlanmıştır.

Geçen yıl, Yugoslavya ve Romanya toplam kapasitesi 2100 MW olan Zheleznie Vorota (De-

mir Kapılar) santralinin inşasına karar vermişlerdir. Santral, 6 tane 175 MW'lık üniteden müteşekkil olacak ve yıllık 11.000 milyon kWh enerji üretecektir.

MOSKOVA — Sovyet Rusya Atom Enerjisi Devlet Komitesi ileri gelenleri ile İtalyan delegeleri arasında cereyan eden müzakerelerden sonra İtalya ile Rusya arasında, atom enerjisinin sulu gayelerde kullanılması mevzuunda iki devlet arasında işbirliğini gerçekleştirmek için bir anlaşma imzalanmıştır.

Üç yıllık bir süre için imzalanan anlaşmada aşağıdaki sahalarda karşılıklı işbirliği yapılacağı yazılıdır.

- (1) Güç Reaktörleri ve Atom Santralleri
- (2) Kontrollü füzyon reaksiyonu ve plazma fiziği
- (3) Katı hal fiziği
- (4) Atom fiziği ve yüklü partiküller akselatorları
- (5) Radyasyon kimyası
- (6) Radyo-izotoplar, teorik etüdler ve akselator tecrübeleri için müşterek çalışmalar.

Anlaşma ayrıca, karşılıklı delege mübadelesi, araştırma merkezlerinin ilim adamları tarafından ziyaret edilmesi, İlmî seminer ve konferanslar gibi faaliyetleri de içine almaktadır. Karşılıklı olarak anlaşma gereğince bilgi ve malzeme mübadelesi de kabil olabilecektir.

LARNE — İngiltere Atom Santralleri için yapılmış en güçlü buhar türbininin tecrübeleri muvaffakiyetle bitirilmiş ve işletmeğe başlamıştır. 313 MW, 1500 devir/dakika'lık üç silindri tandem-kompund tipi türbin Associated Electrical Industries Ltd. tarafından yapılmıştır, iki takım türbinden ilki, Central Electricity Generating Board'un Oldbury Atom Santrali için imal edilmiştir.

İLAN

İngilizce bilen, Askerliğini yapmış, genç Makina ve Elektrik Mühendisleri aranıyor. İş yeri İstanbul.

ÖZKÖSEOÖLU VE ORTAKLARI

Kardeşim Sokak No. 50

Tel : 49 02 20

Karaköy - İSTANBUL